



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 648/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Drotárska cesta 102, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Peter Ďurček, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 SŽ 27/2012 a jeho rozsudkom z 25. septembra 2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 SŽ 27/2012 zo 7. októbra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o. (ďalej len

„sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 SŽ 27/2012 a jeho rozsudkom zo 7. októbra 2013 (správne z 25. septembra 2013, pozn.).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 16. marca 2011 jej bolo doručené oznámenie Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) o začatí správneho konania č. k. 132-PLO/O-1244/2011 v súvislosti s možným porušením ustanovenia § 38 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“).

Dňa 23. novembra 2012 doručila Rada sťažovateľke rozhodnutie sp. zn. RP/072/2012 z 23. októbra 2012, ktorým podľa § 64 ods. 1 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii uložila sťažovateľke sankciu – pokutu vo výške 1 000 € určenú podľa § 67 ods. 3 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii za porušenie povinnosti ustanovenej v § 38 ods. 4 tohto zákona tým, že v rámci televíznej programovej služby JOJ 20. decembra 2010 približne o 20.17 h odvysielala sponzorovaný program Panelák obsahujúci osobitné propagačné zmienky o službe tretej osoby – službe Skylink spoločnosti Towercom, a. s., ktoré priamo podporovali jej predaj.

Sťažovateľka podala proti uvedenému rozhodnutiu Rady v zákonnej lehote opravný prostriedok podľa § 250l a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 SŽ 27/2012 zo 7. októbra 2013 (správne z 25. septembra 2013) tak, že rozhodnutie Rady potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti tvrdí, že k zásahu a porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo postupom najvyššieho súdu v súvislosti s napadnutým rozhodnutím, ktorým potvrdil rozhodnutie Rady a v ktorom došlo k takej interpretácii a aplikácii dotknutých právnych predpisov, ktorá nie je zlučiteľná s ústavou, t. j. z ústavného hľadiska neospravedliteľná, neutržateľná a v konečnom dôsledku by viedla k odmietnutiu spravodlivosti.

Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že jedným z ťažiskových odvolacích dôvodov proti rozhodnutiu Rady, ktorých vysporiadanie legitímne očakávala od najvyššieho súdu, bola námietka preklúzie oprávnenia Rady uložiť sankciu. Napriek tomu, že si je sťažovateľka plne vedomá skutočnosti, že najvyšší súd sa s predmetnou námietkou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne vysporiadal, namieta, že závery vyplývajúce z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nie sú ústavne udržateľné pre svoju arbitrárnosť a vedú k odmietnutiu spravodlivosti.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že *«vo svojom odvolaní poukázala na zásadné rozhodnutie Nejvyššího správního soudu ČR, sp. zn.: 6A/99/2001-47 z 30. 10. 2003, ktorý sa v predmetnom rozhodnutí zaoberal otázkou plynutia a preklúzie lehôt pre uloženie sankcie v správnom konaní. Sťažovateľka vo svojom odvolaní poukázala na skutočnosť, že ustanovenie § 64 ods. 4 Zákona o vysielaní, obsahuje znenie: „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov...“, ktoré je v súvislosti s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ČR, sp. zn.: 6A/99/2001-47, takmer identické s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 9/1991 Sb., o zamestnanosti a pôsobnosti orgánů České republiky na úseku zamestnanosti: „Pokutu lze uložit v lhůte jednoho roku..., ktorého výkladom výkladom sa Nejvyšší správní soud ČR zaoberal.“»*.

Sťažovateľka preto namieta, že *«záver najvyššieho súdu, podľa ktorého je slovné spojenie „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov“, potrebné vykladať tak, že postačuje, ak Rada o porušení povinnosti v 6 mesačnej lehote rozhodne na svojom zasadnutí, čiže do 6 mesačnej lehoty sa nezaratúva čas doručenia vydaného rozhodnutia, ani čas od vydania rozhodnutia do nadobudnutia jeho právoplatnosti, nie je správny a vedie*

k odmietnutiu spravodlivosti. Sťažovateľka uvádza, že po vzore Nejvyššího správného soudu ČR je pri výklade slovného spojenia: „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov“, možné uvažovať o 3 rôznych spôsoboch výkladu tak, že rozhodnutie Rady musí byť v 6 mesačnej lehote:

- (i) vydané; alebo*
- (ii) vydané a doručené; alebo*
- (iii) vydané, doručené a zároveň právoplatné.*

Nejvyšší správní soud ČR následne uzavrel, že za správny výklad je potrebné považovať ten, podľa ktorého sa slovné spojenie „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov“ vykladá takým spôsobom, že rozhodnutie Rady musí byť v 6 mesačnej lehote: (iii) vydané, doručené a zároveň právoplatné.

Sťažovateľka sa s predmetným záverom súdu plne stotožňuje pre presvedčivosť jeho argumentácie.».

K výkladu slovného spojenia „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov...“ obsiahnutého v § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii sťažovateľka ďalej uvádza:

«Za situácie, keď zákonodarca v texte ustanovenia § 64 ods. 4 zákona o vysielaní neposkytol žiadny ďalší pokyn (napríklad, príkaz, že v ustanovenej lehote musí byť rozhodnutie doručené) a dĺžka lehoty umožňuje, aby aj pri aplikácii najdlhších zákonných lehôt pre rozhodnutie v správnom konaní (§49 Správneho poriadku) bolo správne konanie aj s primeranou rezervou vykonané a doručené na správnom orgáne (len jednostupňové konanie na správnom orgáne), vyjadruje sťažovateľka svoje presvedčenie, že vyššie uvedeným princípom, na ktorom stojí zmysel lehoty pre zánik trestnosti správneho deliktu, zodpovedá záver, že „rozhodnutím o uložení sankcie“ je nutné rozumieť právoplatné rozhodnutie.

Ak by pre uloženie pokuty stačilo obyčajné vydanie rozhodnutia Rady, nebolo by možné zabrániť predĺženiu konania na úkor účastníka. Odkaz najvyššieho súdu na skutočnosť, že rozhodnutia Rady sú zverejňované je irelevantný z dôvodu, že účastník konania nemá povinnosť oboznamovať sa s internetovými stránkami Rady, a jediným, zákonom aprobovaným spôsobom oboznámenia sa s rozhodnutím je jeho doručenie

účastníkovi konania. Dôkaz o tom, že rozhodnutie Rady bolo včas vydané, ale nebolo napríklad niekoľko mesiacov doručované, je vo vzťahu k správny orgánom vždy mysliteľný, avšak vzniká odôvodnená obava, že účastník konania by sa ani nemusel dozvedieť, že mu sankcia bola rozhodnutím „uložená“.

V tejto súvislosti je kruciálne prihliadnuť na konštitutívny charakter rozhodnutia o uložení sankcie za správny delikt, čo znamená, že ani možnosť spočívajúca v doručení rozhodnutia Rady nie je možné považovať za správnu.

Je tomu tak z dôvodu, že až materiálnou právoplatnosťou je dotknutá právna sféra delikventa, pretože až týmto okamihom vznikne povinnosť rozhodnutiu sa podrobiť. Výklad uvedeného ustanovenia nesmie podľa presvedčenia sťažovateľky umožňovať ľubovôľu správneho orgánu, ktorý počas niekoľkých týždňov či mesiacov odkladal doručovanie rozhodnutia Rady.»

Sťažovateľka následne konštatuje:

„Rozhodnutie o uložení sankcie nadobudlo právoplatnosť až dňa 21.10.2013 (dňom doručenia napadnutého rozhodnutia), teda po uplynutí šesťmesačnej lehoty na uloženie sankcie.

Sťažovateľka má za to, že aplikácia ustanovení právnych predpisov zo strany najvyššieho súdu bola arbitrárna, v právnom štáte neželaná a neudržateľná, pričom neoprávnene zasiahla do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti MAC TV, s.r.o., so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 00 618 322, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 6Sž/27/2012 zo dňa 07.10.2013, porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 6Sž/27/2012 zo dňa 07.10.2013 sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti MAC TV, s.r.o., so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 00 618 322, trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala — Ďurček, s. r. o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto treba považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, I. ÚS 140/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 odsek 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Článok 46 ods. 2 ústavy upravuje právo na prístup k súdu v prípade preskúmania zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy (moci). Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci je zverené do právomocí súdov, ktoré musia byť ex defitione nezávislé a nestranné. Uplatnenie toho práva je podmienené splnením príslušných zákonných podmienok v zmysle čl. 46 odsek 1 a čl. 51 ústavy.

Článok 46 ods. 1 a 2 ústavy zakotvuje právo na súdnu ochranu. Právo na súdnu ochranu ako zásada výkonu súdnictva znamená, že každý, koho právo je ohrozené, dotknuté či porušené, môže sa obrátiť so žiadosťou o nápravu na nestranný a nezávislý súd. V čl. 46 ods. 4 ústavy sa *expressis verbis* zakotvuje právo na súdnu ochranu s tým, že „podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon“. Zákonmi upravujúcimi podrobnosti o súdnej ochrane sú jednak zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jednak procesné predpisy, ako napr. Občiansky súdny poriadok (PL. ÚS 38/99).

Účelom čl. 46 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia plynú (PL. ÚS 21/00).

Podstatou základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy je podľa ústavného súdu (PL. ÚS 22/06) poskytnutie ochrany hmotnému právu účastníka súdneho konania. Rešpektujúc túto podstatu z uvedeného ústavného článku ústavný súd vyvodzuje prísny zákaz odmietnutia spravodlivosti (*denegationis iustitiae*). Zákaz odmietnutia spravodlivosti v podobe príkazu rozhodnúť o uplatnenom hmotnom práve účastníka súdneho konania má svoj základ v požiadavke na poskytnutie účinnej ochrany uplatnenému právu. Povinnosť „rozhodnúť“ znamená vo väčšine prípadov formulovať autoritatívnym spôsobom záväzný názor konajúceho súdu o predmete konkrétneho konania, čo sa prejavuje vo výroku súdneho rozhodnutia ako individuálneho právneho aktu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch... Článok 6 odsek 1 dohovoru upravuje právo na spravodlivý súdny proces (spravodlivé konanie pred súdom).

Ústavný súd už konštatoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. právo na spravodlivý proces sa nezaručuje iba čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale je implikované aj v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a to v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 71/97, III. ÚS 53/09).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne podľa čl. 46 ods. 2 ústavy v prípade namietania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dochádza vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (m. m. I. ÚS 35/98, II. ÚS 81/01, III. ÚS 53/09). Účelom práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne podľa čl. 46 ods. 2 ústavy v prípade namietania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy) podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v konaní. Takýmto predpisom je aj Občiansky súdny poriadok.

Ústavný súd sa v prvom rade musel vypoariadať s nesprávnym označením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 SŽ 27/2012, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti označila dátumom 7. októbra 2013, keď z obsahu spisového materiálu zistil, že tento bol vydaný 25. septembra 2013, zatiaľ čo 7. októbra 2013 najvyšší súd vydal pod sp. zn. 6 SŽ 27/2012 uznesenie, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 430 eur na účet najvyššieho súdu vedený v štátnej pokladnici pre zasielanie súdnych poplatkov a pokút: BÚ-depozitný účet neúročený č. 7000061219/8180 v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Keďže z obsahu sťažnosti bolo jednoznačné, že sťažovateľka napáda rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 SŽ 27/2012 z 25. septembra 2013, a nie jeho uznesenie sp. zn. 6 SŽ 27/2012 zo 7. októbra 2013, ústavný súd sťažnosť prerokoval bez toho, aby vyzýval sťažovateľku na odstránenie tohto formálneho nedostatku.

Zásadná námietka sťažovateľky sa odvíja od tvrdenia, že najvyšší súd nesprávne interpretoval a aplikoval dotknutý právny predpis, konkrétne § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii v časti týkajúcej sa právomoci Rady rozhodnúť o uložení sankcie v lehote

do šiestich mesiacov. Sťažovateľka namieta výklad § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii podaný najvyšším súdom, ktorý slovné spojenie „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov“, vykladal tak, že postačuje, ak Rada o porušení povinnosti v 6-mesačnej lehote rozhodne na svojom zasadnutí, čiže do 6-mesačnej lehoty sa nezaratúva čas doručenia vydaného rozhodnutia ani čas od vydania rozhodnutia do nadobudnutia jeho právoplatnosti. Podľa názoru sťažovateľky sa má predmetné ustanovenie vykladať tak, že rozhodnutie Rady o uložení sankcie musí byť v 6-mesačnej lehote vydané, doručené a zároveň právoplatné.

Najvyšší súd sa mal porušenia sťažovateľkiných označených práv dopustiť nesprávnou interpretáciou a následnou aplikáciou interpretovaného ustanovenia § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii. Predostretá sťažnostná námietka orientuje prieskumnú právomoc ústavného súdu na zisťovanie ústavnej konformity interpretácie § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 122/05, III. ÚS 53/09) ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný

súd o namietaných zásahoch do týchto práv alebo slobôd rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Najvyšší súd namietaným rozsudkom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 SŽ 27/2012 zo 7. októbra 2013 potvrdil rozhodnutie Rady č. RP/072/2012 z 23. októbra 2012. V odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu zo strany sťažovateľky namietanej interpretácie § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii uviedol:

„Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. stanoví Rade povinnosť tak, že o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti podľa odseku 1 dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď bola povinnosť porušená. Za deň, keď sa rada dozvedela o porušení povinnosti podľa odseku 1, sa považuje deň prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinnosti podľa tohto zákona na zasadnutí rady.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu založeného na zásadách zdravého rozumu rešpektujúc vôľu zákonodarcu sankcionovať vysielateľa za porušenie právnej povinnosti len na základe riadne zisteného skutkového stavu veci a to súčasne v úzkej súčinnosti s účastníkom konania tak, aby mal právo sa k veci vyjadriť, navrhovať a predkladať dôkazy a vo veci zvoliť účinnú obranu za účelom preukázania skutočného stavu, je možné dospieť k záveru, že zákonodarca určil Rade pevnú lehotu na rozhodnutie v trvaní šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti podľa odseku 1 dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď bola povinnosť porušená. Pokiaľ pri výpočte lehôt by sa prihliadalo aj na dobu doručovania rozhodnutia, ktorá skutočnosť však

zo zákonnej úpravy nevyplýva, Rada by nemala k dispozícii fixnú lehotu, ale lehotu, ktorú by nemohla ovplyvniť, keďže proces doručovania rozhodnutia je mimo jej kompetencie.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že Rada prerokovala príslušnú správu o dodržiavaní povinnosti podľa zákona č. 308/2000 Z. z. na svojom zasadnutí dňa 1. marca 2011 a sankciu za porušenie predmetnej právnej povinnosti navrhovateľovi uložila rozhodnutím č. RP/80/2011 na zasadnutí Rady dňa 4. júla 2011. Vychádzajúc z vyššie uvedeného podľa názoru najvyššieho súdu rozhodujúcou skutočnosťou pre stanovenie konca šesťmesačnej subjektívnej lehoty podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. je deň, kedy Rada prijala rozhodnutie na svojom zasadnutí. Vzhľadom k uvedenému Rada v danom prípade rozhodla o predmetnej sankcii v rámci šesťmesačnej subjektívnej lehoty určenej podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.. Uvedený záver vyplýva aj z judikatúry najvyššieho súdu – rozhodnutia sp. zn. 2Sž/118/2010, sp. zn. 6Sž/4/2011, sp. zn. 8Sž/19/2011, sp. zn. 6Sž/5/2011, sp. zn. 6Sž/7/2012, v ktorých najvyšší súd za okamih konca plynutia jednoročnej objektívnej lehoty explicitne stanovil deň, kedy Rada vydala rozhodnutie.

Najvyšší súd nesúhlasí ani s tvrdením navrhovateľa, že v zmysle výkladu § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. uskutočneného Radou, by mohlo zo strany Rady dochádzať k manipulácii s lehotou. Na základe zákonnej úpravy Rada prijíma svoje rozhodnutia na verejných zasadnutiach Rady osobným hlasovaním prítomných členov Rady, z každého zasadnutia Rady je písomne vyhotovená zápisnica, ktorú svojim podpisom overuje člen Rady určený hlasovaním na danom zasadnutí, po overení zápisnice je táto zverejnená na webovom sídle Rady a to do piatich dní od predmetného zasadnutia, z ktorých skutočností je zrejmé, že existuje viacero kontrolných mechanizmov, ktoré zabraňujú akejkoľvek manipulácii s lehotou.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd považoval námietky navrhovateľa, ktorými namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia v zmysle § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. za nedôvodné a účelové. Vzhľadom k uvedenému najvyšší súd dospel k záveru, že Rada vo veci rozhodla v súlade s ustanovením § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000, s poukazom na to, že deň doručenia rozhodnutia je právna skutočnosť, s ktorou zákonodarca spája právo účastníka konania na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu. “

Najvyšší súd sa v citovanej časti odôvodnenia svojho rozsudku zaoberal námietkou sťažovateľky, ktorou poukazovala na nezákonnosť napadnutého rozhodnutia Rady o uložení sankcie – pokuty vo výške 1 000 €, z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia v zmysle § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vydaným v správnom súdnictve a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánu verejnej správy, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Treba vziať preto do úvahy, že správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. V prerokúvanom prípade bolo potrebné zohľadniť aj to, že najvyšší súd ako správny súd bol súdom s plnou jurisdikciou, pretože predmetom konania bolo rozhodovanie o porušení povinnosti a uloženie sankcie podľa zákona o vysielaní a retransmisii (§ 250i ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP). Vzhľadom na to ústavný súd posudzoval z tohto aspektu aj dôvodnosť námietok sťažovateľky proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Základom sťažnosti sťažovateľky je jej nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého rozhodujúcou skutočnosťou pre stanovenie konca šesťmesačnej subjektívnej lehoty podľa § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii je deň, kedy Rada prijala rozhodnutie na svojom zasadnutí. Podľa najvyššieho súdu sa teda slovné spojenie „Rada o uložení sankcie rozhodne do šiestich mesiacov...“ obsiahnuté v § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii má vykladať tak, že postačuje, ak Rada o porušení povinnosti v 6-mesačnej lehote rozhodne na svojom zasadnutí, čiže do 6-mesačnej lehoty sa nezaratúva čas doručenia vydaného rozhodnutia ani čas od vydania rozhodnutia do nadobudnutia jeho

právoplatnosti. Podľa názoru sťažovateľky sa má predmetné ustanovenie vykladať tak, že rozhodnutie Rady o uložení sankcie musí byť v 6-mesačnej lehote vydané, doručené a zároveň právoplatné.

V súvislosti s výkladom § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii, ktorý v prerokúvanom prípade uskutočnil najvyšší súd, ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru týkajúcu sa interpretácie právnych predpisov. Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy, interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99). Rovnako tak k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010).

Najvyšší súd v predmetnom výklade ustanovenia § 64 ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii uvedené zásady výkladu právnych predpisov rešpektoval. Výklad tohto zákona nezaložil len na jeho textovom znení, ale zohľadnil zmysel a účel predmetnej právnej úpravy, pričom sa podľa ústavného súdu nedopustil excesu, teda svojvoľného alebo zjavne účelového výkladu.

Z týchto dôvodov považuje ústavný súd citované právne závery najvyššieho súdu za ústavne akceptovateľné, pretože nie sú prejavom svojvôle, teda arbitrárnosti, a sú primeraným spôsobom odôvodnené.

Ústavný súd poukazuje pritom aj na svoju judikatúru, podľa ktorej postup súdu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základných práv vyjadrených v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom najvyššieho súdu.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svoje právne závery primeraným spôsobom odôvodnil, tieto závery sú preskúmateľné, logické a vychádzajú z aplikácie príslušných zákonných ustanovení, nie sú zjavne neodôvodnené a ani arbitrárne, preto sú ústavne udržateľné. Je preto potrebné vylúčiť, že by napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu mohlo dôjsť k „denegatio iustitiae“. Rozhodnutie najvyššieho súdu v súlade so zákonom nemožno považovať za odmietnutie spravodlivosti. Skutočnosť, že najvyšší súd svojím rozsudkom potvrdil rozhodnutie Rady a že pri tom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 6 Sž 27/2012 zo 7. októbra 2013 takéhoto výkladu a aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

K poukazovaniu sťažovateľky na judikatúru Najvyššieho správneho súdu Českej republiky ústavný súd dáva do pozornosti, že podľa súčasnej právnej úpravy správneho súdnictva v Slovenskej republike rozhodnutia Rady o uložení pokuty sa preskúmajú

na základe opravných prostriedkov proti neprávoplatným rozhodnutiam podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250l ods.1 OSP a § 64 ods. 6 zákona o vysielaní a retransmisii). Táto právna úprava je diametrálne odlišná od právnej úpravy ukladania sankcií a ich preskúmavania v správnom súdnictve v Českej republike. Preto stotožňovanie sa sťažovateľky so záverom rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky vo veci sp. zn. 6 A 99/2001 neobstojí a je pre posúdenie danej veci bez právneho významu.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 SŽ 27/2012 a jeho rozsudkom zo 7. októbra 2013 po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2014